

kadun talosta n:o 31—33 neljä huonetta ja keittiön käsittävän huoneiston palomestari W. Bergströmille 24,000 markan vuosivuokrasta.

Maanviljelijä K. Oljemark oikeutettiin¹⁾ tammikuun 1 p:stä 1924 lukien saamaan 3,000 markan lisävuokra Porvoon pitäjän Kullån kylän Laversin tilalta lastensuojelulautakunnalle vuokratuista rakennuksista ja maista; vuonna 1913 tehdyn vuokrasopimuksen mukaan vuokra oli 700 markkaa vuodessa.

Vuokrariita. Huhtikuun 10 p:nä 1915 tehdyllä vuokravälikirjalla oli Helsingfors elektriska belysningsaktiebolag niminen yhtiö vuokrannut kaupungille Merikadun tontilla n:o 5 sijaitsevan tehdasrakennuksen pihamaineen 500 markan kuukausivuokrasta ja yhden kuukauden irtisanomisajoin, ja kaupunki oli luovuttanut mainitun kiinteistön venäläisille sotilasviranomaisille. Maaliskuun 7 p:nä 1916 vuokrasopimus oli irtisanottu, minkä jälkeen Aktiebolaget Hafsgatan niminen yhtiö, joka sillä välin oli ostanut kiinteistön, oli vuokrannut sen ynnä Merikadun tontin n:o 7 Osakeyhtiö Kone aktiebolag yhtiölle s. v. huhtikuun 15 p:stä 35,000 markan vuosivuokrasta. Kaupunki ei kuitenkaan ollut muuttanut kiinteistöstä ennen kuin syyskuun 11 p:nä 1916, minkä johdosta Aktiebolaget Hafsgatan raastuvanoikeudessa vaati, että kaupunki tuomittaisiin velvolliseksi suorittamaan huhtikuun 1 ja 15 p:n välisen ajan maksamaton vuokra, 250 markkaa, korvaus menetetyistä vuokrasta huhtikuun 15:n ja syyskuun 11 p:n väliseltä ajalta 14,097: 25 markkaa, kustannukset venäläisen sotaväen jauhovaraston poiskuljetuksesta, 2,825: 20 markkaa, eli yhteensä 17,172: 45 markkaa, siitä vähennettynä huhtikuun 15 p:n ja syyskuun 11 p:n välisenä aikana kertynyt vuokra, 1,090: 50 markkaa, ja erinäisestä kaupungin halltuunsa ottamasta kalustosta y. m. 2,500 markkaa, eli siis yhteensä 13,581: 95 markkaa ynnä korot ja kustannukset. Vastauksessaan kaupunki oli tuonut esiin, että koska venäläinen sotaväki ei ollut huomautuksesta huolimatta luovuttanut hallustaan kiinteistöä, kaupunki ei ollut velvollinen suorittamaan korvausta, ja ettei tätä missään tapauksessa voinut laskea 35,000 markan vuosivuokran mukaisesti, koska tämä vuokra koski molempia kiinteistöjä, minkä ohessa korvausvaatimus jauhojen poiskuljetuksesta oli osoitettava sotilasviranomaisille. Syyskuun 20 p:nä 1917 antamassaan päätöksessä raastuvanoikeus, katsoen siihen, että Merikadun tontti n:o 7 oli rakentamaton ja sitä pääasiassa oli pidettävä tontin n:o 5 liitteenä sekä koska kaupunki oli luovuttanut kiinteistön venäläisille sotilasviranomaisille omistajan tietämättä ja suostumuksetta, tuomitsi kaupungin suorittamaan 13,581: 95 markkaa ynnä 5 %:n koron huhtikuun 28 p:stä 1917 lukien sekä kustannukset. Turun hovioikeus ja korkein oikeus, joihin kaupunki oli asiassa vedonnut, vahvistivat²⁾ tämän tuomion.

3. Muut kaupungin kiinteää omaisuutta koskevat asiat.

Kaupunginasemakaavan muutos. Sisäasiainministeriö vahvisti³⁾ toukokuun 5 p:nä sellaisen kaupunginasemakaavan muutoksen, että XIII kaupunginosan korttelissa n:o 424 sijaitsevat Museokadun tontit n:ot 30 ja 32 yhdistettiin yhdeksi tontiksi ehdoin, ettei yhdistetylle tontille rakennettu laajemmalti kuin tonteille olisi saanut erikseen rakentaa.

Tonttijaoitus. Rahatoimikamari vahvisti⁴⁾ Käpylän korttelin n:o 823 tonttijaon ehdoin, ettei kaupungille aiheutunut kustannuksia korttelin läpi suunnitellun aidan teettämisestä ja hoidosta.

¹⁾ Rkmmr:n pöytäk. 26 p. maalisk. 431 §. — ²⁾ Rkmmr:n istn pöytäk. 20 p. maalisk. 1,065 §. — ³⁾ S:n 17 p. kesäk. 2,100 §; ks. tätä kert. siv. 4. — ⁴⁾ Rkmmr:n pöytäk. 7 p. elok. 1,129 §.

Oma asunto osakeyhtiö oli anonut, että sen vuokratontit n:ot 5, 6, 13, 15 a ja 15 b Käpylän korttelissa n:o 869 yhdistettäisiin yhdeksi tontiksi ja tonteille vahvistelut rakennusrajat muutettaisiin, koska yhtiö halusi sijoittaa käymälät ja halkoliiterit kellarikerroksiin, minkä johdosta ulkokuoneita ei tarvittu. Rahatoimikamari myöntyi¹⁾ anomukseen.

Asunto-osakeyhtiö Tyyni oikeutettiin²⁾ rakentamaan yhteen Vallilan korttelissa n:o 549 sijaitsevat Vanajantien tontit n:ot 20 ja 22.

Osoitenumero. Rahatoimikamari vahvisti³⁾ Käpylän omakotialueen tonttien osoitenumerojärjestelmän.

Kaupunginasemakaavakilpailu. Rahatoimikamari päätti⁴⁾, että julistettuun keskusasema-alueeseen rajoittuvan Töölön alueen järjestelyä koskevaan kilpailuun osallistuvat luonnokset oli jätettävä ennen joulukuun 1 p:nä 1924.

Oulunkylän kaupunginasemakaava. Helsingin pitäjän kunnanvaltuuston antottua, että kaupunki ottaisi laatiakseen Oulunkylän huvilayhteiskunnan jaoituskaavan, oli rakennuskonttori laatinut tällaisen kaavan ehdotuksen, joka oli lähetetty Oulunkylän yhdyskunnan valtuustolle. Esiteltäessä ratkaisemattomain asiain luetteloa kamari päätti⁵⁾ kehoittaa Oulunkylän kuntaa määrätyn ajan kuluessa ilmoittamaan, hyväksyikö se puheenaolevan jaoituskaavan; ellei kehoitusta noudatettu, tekisi kamari kaupunginvaltuustolle esityksen asemakaavan vahvistamisesta niillä osilla, jotka koskivat kaupungin omistamia alueita. Toukokuun 1 p:nä päivätyssä kirjelmässä Oulunkylän kunnanvaltuusto sittemmin ilmoitti hyväksyneensä puheena olevan asemakaavan ehdoin, ettei kunnalle aiheutunut kustannuksia sen toteuttamisesta eivätkä yksityisten oikeudet joutuneet sen johdosta kärsimään; ellei rahatoimikamarilla ollut mitään huomauttamista näitä ehtoja vastaan, ryhtyisi kunta toimenpiteisiin rakennuskaavan vahvistamiseksi. Rahatoimikamari päätti⁶⁾ tällöin ilmoittaa kunnanvaltuustolle, että kaupunki aikoi laadituttaa uuden itsenäisen jaoituskaavan kaupungin omille alueille ja omalla kustannuksellaan suorittaa tästä aiheutuvat työt, minkä jälkeen Oulunkylän kunnanvaltuusto ilmoitti⁷⁾, ettei se voinut hyväksyä laadittua Oulunkylän kaupunginasemakaavaehdotusta, vaan oli asettanut toimikunnan, jonka tuli neuvotella asiasta kaupungin kanssa.

Särkänsaaren käyttö. Saatuaan asiasta lausunnot muinaistieteelliseltä toimikunnalta ja oikeuskanslerilta ei opetusministeriö ollut havainnut olevan syytä myöntyä rahatoimikamarin anomukseen, että Särkänsaari luovutettaisiin kaupungille⁸⁾.

Alueen luovuttaminen Suomen valtionrautateille. Helsingin ja Fredrikserin ratapiharakennusten työpäällikkö J. E. Jaatinen anoi rakennuskonttorille osoitetussa kirjelmässä, että rautatielinjan länsipuolelle suunniteltu Eläintarhansillan ja Helsinginkadun yli kulkevan sillan välinen tukimuuri saataisiin jättää pois, minkä johdosta ratavalli tulisi ylittämään rajaviivan ja peittämään 270 m²:n laajuisen alueen kaupungille kuuluvaa maata. Anomukseen myönnyttiin⁹⁾ ehdoin, että eräät rautatien länsipuolella olevat ojat siirrettiin valtionrautateiden kustannuksella, jos rakennuskonttori katsoi sellaisen toimenpiteen tarpeelliseksi.

1) Rkmrin jstn pöytäk. 15 p. tammik. 74 §; ks. 1923 vuod. kert. siv. 112. — 2) Rkmrin pöytäk. 2 p. syysk. 1,215 §. — 3) S:n 17 p. kesäk. 967 §. — 4) S:n 21 p. maalisk. 394 §; ks. tätä kert. siv. 6. — 5) Ks. 1920 vuod. kert. siv. 44*; rkmrin pöytäk. 14 p. maalisk. 376 §. — 6) Rkmrin pöytäk. 9 p. toukok. 760 §. — 7) S:n 24 p. lokak. 1,500 §. — 8) S:n 28 p. marrask. 1,670 §; ks. 1923 vuod. kert. siv. 170. — 9) Rkmrin pöytäk. 15 p. huhtik. 649 §.

Keskusvankilan ranta-alue. Helsingin keskusvankilan johtaja ilmoitti, että vesialueelle vankilan edustalle oli sijoitettu tukkilauttoja, jotka ehkäisivät veden vapaata vaihtumista, mikä oli erikoisen vaarallista terveydelle sen johdosta, että tähän kohtaan laski useita viemärijohtoja. Kirjelmässä anottiin pikaisia toimenpiteitä mainitun epäkohdan korjaamiseksi. Terveydenhoitolautakunta puolsi puolestaan m. m. laajoja täytetöitä puheena olevalla vesialueella, mutta kaupungin yleisten töiden hallitus vastusti niitä katsoen siihen, että alue kuului kaupungille ja työ tulisi aiheuttamaan runsaita kustannuksia. Rahatoimikamari päätti¹⁾, ettei kirjelmä aiheuttaisi muita toimenpiteitä kuin että vuoden 1925 menosääntöön otettaisiin määräraha keskusvankila-alueen edustalla oleviin vesiin laskevien viemärien pitentämiseksi sekä että päätös saatettaisiin vankilan johtajan tietoon.

Taimistot. Eräs Greijuksen alue varattiin²⁾ kaupunginpuutarhan uutta taimistoa varten.

Salmisaaren liikenneväylä. Koska luterilaiselle hautausmaalle järjestettiin uusia hautakortteleita ja oli mahdollista, että niiden käytäntöön ottaminen vastedes tulisi vaikeuttamaan silloin kenties tarpeellisen Salmisaaren-Lapinniemen ja Kirkkomaan—Leppäsuonkatujen välisen liikenneyhteyden aikaansaamista, päätti³⁾ rahatoimikamari ehdottaa kirkollisille viranomaisille, että nämä valitsisivat kaksi henkilöä neuvottelemaan kaupungin edustajain, kaupunginjohtaja A. Castrénin ja kaupunginasemakaava-arkkitehti B. Brunilan, kanssa siitä, miten tämä mahdollisuus voitaisiin välttää.

Kadunkulmain pyöristäminen. Rahatoimikamari päätti⁴⁾ hyväksyä kaupungin yleisten töiden hallituksen lähettämän esityksen Töölön sokeritehtaan alueen Länt. Viertotien ja Eläintarhantien risteyksessä olevan kulman pyöristämistä; työn suorittamiseksi osoitettiin 6,000 markkaa viimeainitun kadun laajentamista varten olevasta määrärahasta. Sen ohessa oli Töölön sokeritehtaan hallintoa kehoitettava omalla kustannuksellaan siirtämään eräs kivi-aita oikealle tontinrajalle.

Katulaiturit. Rakennuskonttorin ilmoitettua, että kaupunginvaltuuston rakennettavaksi päättämä katulaituri oli teetetty ruotsalaisen teatterin edustalle, mutta että sen sijoitusta poliisimestarin ja kaupunginvaltuuston liikenteenjärjestelykomitean puheenjohtajan kanssa käytyjen neuvottelujen jälkeen oli jonkin verran muutettu, päätti⁵⁾ rahatoimikamari hyväksyä toimenpiteen, mutta samalla huomauttaa rakennuskonttorille, ettei kaupunginvaltuuston alaisella viranomaisella ollut oikeutta muuttaa valtuuston päätöstä.

Suljettu ajotie. Rahatoimikamari päätti⁶⁾ anoa maistraatilta, että Unioninkadun ja Tähtitorninkadun välinen ajotie suljettaisiin ajoliikenteeltä. Sittenmin kamari osoitti⁷⁾ käyttövaroistaan 1,600 markkaa liikennettä ehkäisevien pylväiden asettamiseksi mainitulle tielle.

Kalutöitä. Kaupungin yleisten töiden hallitus oikeutettiin⁸⁾ ryhtymään Länt. Viertotien leventämiseen käyttäen tätä varten myönnettyä menosääntöön määrärahaa.

Rahatoimikamari kehoitti⁹⁾ kaupungin yleisten töiden hallitusta sen käytettävissä olevin varoin n. 50,000 markalla korjaamaan Pakaankadun pahimmat epäkohdat.

¹⁾ Rkmrin pöytäk. 17 p. kesäk. 968 §. — ²⁾ S:n 25 p. marrask. 1,645 §. — ³⁾ S:n 30 p. jouluk. 1,797 §. — ⁴⁾ S:n 19 p. helmik. 232 § ja 4 p. huhtik. 585 §; ks. 1915 vuod. kert. siv. 20. — ⁵⁾ Rkmrin pöytäk. 30 p. syysk. 1,360 §. — ⁶⁾ S:n 3 p. kesäk. 894 §. — ⁷⁾ Rkmrin jstu pöytäk. 15 p. heinäk. 2,393 §. — ⁸⁾ Rkmrin pöytäk. 29 p. helmik. 287 §. — ⁹⁾ S:n 17 p. kesäk. 969 §.

Rakennuskonttorin tehtäväksi määrättiin¹⁾ pitentää Ilmattarentie n. 50 m. pohjoiseen Louhentiestä, koska siellä oli rakennusvarastopaikkoja; määrärahasta uusia teitä varten omakotialueilla osoitettiin tarkoitukseen 10,000 markkaa.

Kirurgisen sairaalan tie. Kirurgisen sairaalan toimitsija teki rahatoimikamarille esityksen, että vapaa kulku sairaalaan ja sairaalasta sallittaisiin niiden porttien kautta, jotka sairaalan avaamisesta lähtien ovat olleet sen ja Tähtitorninmäen välisen tontinrajan keskikohdalla. Rahatoimikamari päätti²⁾, että kaupunki rakennuskonttorin käytettävissä olevin varoin rakentaisi jalkatien määrättyyn tontinrajaa myöten kulkevan aitauksen kohtaan niin pian kuin aidassa entisestään oleva jalankulkijoille tarkoitettu portti sairaalan toimesta siirrettäisiin mainittuun paikkaan ja sikäläinen ajoportti suljettaisiin, jolloin ensinmainittu portti olisi tehtävä niin kapeaksi, ettei ajoliikenne sen kautta ollut mahdollinen.

Tie Oulunkylään. Oulunkylän kunnallislautakunta ilmoitti, että Vanhan-kaupungin ja Oulunkylän välinen tie oli huonosti hoidettu ja valaistu, että juopuneilla henkilöillä oli tapana häiritä kulkijoita ja että tien varsilla kasvavat pensaat häiritsivät näköalaa. Sittenkuin kaupungin yleisten töiden hallitus siltä pyydettyssä lausunnossa oli ilmoittanut, että tie aiottiin korjata kesällä 1925 ja että joitakin pensaita jo oli poistettu, päätti³⁾ rahatoimikamari, että kysymys tien valaamisesta syksystä 1925 lähtien otettaisiin tuonnempana uudelleen käsiteltäväksi.

Autoliikenteen rajoittaminen. Rahatoimikamari päätti⁴⁾ lähettää maistraatille tämän pyytämän ja kaupungin yleisten töiden hallituksen lähettämän luettelon niistä liikenneväylistä, joilla liikennettä erikoisen raskailla autoilla ei olisi sallittava.

Kaupungin yleisten töiden hallituksen esitettyä, että yli 2.5 tonnin painoisilla kuorma-autoilla kiellettäisiin ajamasta erinäisiä puistoteitä, päätti⁵⁾ rahatoimikamari maistraatille puoltaa esitystä, kuitenkin siten, että kielto rajoitettaisiin 3 tonnia painavampia autoja koskevaksi sekä ettei se kohdistuisi Munkkiniemen sillan ja Länt. Vientotien väliseen tiehen eikä Kaivopuiston rantatiehen.

Rahatoimikamari päätti⁶⁾ maistraatille puoltaa puhtaanapitolaitoksen tekemää esitystä, että laitos oikeutettaisiin käyttämään kasteluautoja, jotka ylittivät korkeimman sallitun painon.

Helsingin pitäjän teiden kunnossapito. Sittenkuin eräitä Helsingin pitäjän alueita tammikuun 1 p:nä 1906 oli yhdistetty kaupunkiin ja tällöin muutamat mainitun pitäjän tilukset oli vapautettu erinäisten tieosuuksien kunnossapitovelvollisuudesta, koska mainitut osuudet olivat joutuneet kaupungin alueelle, oli Helsingin kunnalliskokous syyskuun 21 p:nä 1914 päättänyt, että näiden tilusten oli korvattava tienrakennusvelvollisuutensa rahalla samojen perusteiden mukaisesti, jotka olivat voimassa kunnan teollisuuslaitoksiin nähden. Kaupunki oli kuitenkin vastustanut mainitun päätöksen vahvistamista, ja Uudenmaan läänin kuvernööri oli sen kumonnut. Kuvernöörin päätöksestä Helsingin kunta valitti, mutta kun kunnan asiamies ei ollut jättänyt laillista valtakirjaa, ei korkein hallinto-oikeus ottanut valituksia harkittavakseen⁷⁾.

Kalujen puhtaanapito. Ritarihuoneen johtokunta anoi, että kaupunki kustantaisi Ritarihuoneen puistikkaan rajoittuvien katuosain puhtaanapidon,

¹⁾ Rkmin pöytäk. 15 p. heinäk. 1,049 §. — ²⁾ S:n 30 p. jouluk. 1,794 §. — ³⁾ S:n 30 p. jouluk. 1,792 §. — ⁴⁾ S:n 10 p. lokak. 1,423 §. — ⁵⁾ S:n 28 p. marrask. 1,663 §. — ⁶⁾ S:n 30 p. syysk. 1,354 §. — ⁷⁾ Rkmin jstn pöytäk. 20 p. maalisk. 1,068 §.

koska yleisöllä oli vapaa pääsy mainittuun puistikkoon, joka muodosti osan Ritarihuoneen lonttia; sen sijaan johtokunta oli halukas suorittamaan 3,500 markkaa vuodessa Ritarihuoneella ympäröivien katujen puhtaanapidosta. Rahatoimikamari epäsi ¹⁾ esityksen.

Alppilan rautatieliikyttävä. Rautatiehallitus hyväksyi ²⁾ helmikuun 8 p:nä ehdotuksen kaupungin kanssa tehtäväksi sopimukseksi Alppilan tasoyliikäytävän poistamisesta.

Käpylän viemäri- ja vesijohdot. Rahatoimikamari päätti ³⁾:

1) että vesi- ja viemärijohtoja, jotka loppuivat Peräpohjolan- ja Lohjan- teiden risteykseen Käpylässä, jatkettaisiin n. 50 m. etelään päin pitkin Peräpohjolantietä, ja olivat vesijohdosta aiheutuvat, 27,500 markaksi arvioi- dut kustannukset suoritettavat menosäännön tililtä Erinäisiä vesijohtotöitä varten omakotialueilla ja viemärijohdosta aiheutuvat, 22,500 markaksi arvioi- dut kustannukset tililtä Uudet tiet omakotialueilla, viemärijohdot;

2) että vesi- ja viemärijohtoja, jotka loppuivat Sampsan- ja Pellervon- teiden risteykseen, jatkettaisiin n. 40 m. itään päin Sampsantietä pitkin ja olisivat vesijohdosta aiheutuvat, 22,000 markaksi arvioi- dut kustannukset suori- tettavat menosäännön tililtä Erinäisiä vesijohtotöitä varten omakotialueilla ja viemärijohtoon aiheuttamat, 18,000 markaksi arvioi- dut kustannukset tililtä Uudet tiet omakotialueilla, viemärijohdot; sekä

3) että yksi vesiposti asetettaisiin Käpylän omakotialueelle ja kolme Toukolaan, ollen 40,000 markaksi arvioi- dut kustannukset suoritettava erinäisiä vesijohtotöitä varten omakotialueilla olevasta määrärahasta.

Vesijohdon korjaaminen. Vesijohdon korjaamiseksi pääpaloaseman piha- maan alla, missä oli ilmennyt vuoto, rahatoimikamari osoitti ⁴⁾ käyttövarois- taan 1,793: 20 markkaa.

Vesiposti Töölöön. Rahatoimikamari päätti ⁵⁾, että vapaa vesiposti ase- tettaisiin Hietaniemenkatuun lähelle Arkadiankadun kulmausta siinä tapu- aksessa, että 1,500 markaksi arvioi- dut kustannukset voitiin suorittaa kau- pungin yleisten töiden hallituksen arvaamattomiin tarpeisiin myönnetystä määrärahasta.

Tonttien kuivatus. Käpylän korttelien n:ojen 862 ja 867 vesiperäisten tonttien kuivatusta varten rahatoimikamari osoitti ⁶⁾ 20,000 markkaa määrä- rahasta Uudet tiet omakotialueilla, viemärijohdot.

Vesijohtoverkon ulottaminen Suomenlinnaan. Vesijohtolaitos teki esityksen vesijohdon vetämisestä Suomenlinnaan Särkän saaren kautta 460,000 markaksi arvioi- duin kustannuksin; tällöin olisi valtion kanssa ryhdyttävä keskusteluihin siitä, että valtio suorittaisi määrätyn korvauksen, jotta ei laitokselle koituisi tappiota veden toimittamisesta, tai myös tehtävä sopimus kaupungissa sovel- lettua korkeamman tariffin noudattamisesta, mutta koska Suomenlinna oli valtion hallussa eikä selvitystä ollut olemassa kaupungin velvollisuuksista puheena oleviin alueisiin nähden, ei esitys aiheuttanut toimenpidettä raha- toimikamarin taholta ⁷⁾.

Nikkilän sairaalan vedenottoaikka. Koska oli todennäköistä, etteivät Nikkilän sairaalan vesivarat sairaalan uuden paviljongin jouduttua käytän- töön enää tulisi riittämään sairaalan tarpeisiin, ja oli mahdollista siellä saada rautavapaata vettä, osoitti ⁸⁾ rahatoimikamari vedenetsintää ja perustutki-

¹⁾ Rkm:n pöytäk. 11 p. maalisk. 368 §. — ²⁾ Rkm:n jstn pöytäk. 20 p. helmik. 775 §; ks. 1923 vuod. kert. siv. 56. — ³⁾ Rkm:n pöytäk. 21 p. lokak. 1,495 §. — ⁴⁾ Sn 21 p. maalisk. 414 §. — ⁵⁾ Rkm:n jstn pöytäk. 1 p. heinäk. 2,280 §. — ⁶⁾ Rkm:n pöytäk. 10 p. lokak. 1,426 §. — ⁷⁾ Sn 14 p. lokak. 1,455 §. — ⁸⁾ Sn 1 p. heinäk. 1,003 §.

muksia varten 5,000 markkaa maksettavaksi etuantina mainitun paviljongin rakentamismääräraha.

Bengtsärin laitoksen vesijohto. Vuoden menosääntöön oli rahatoimikamarin ehdotuksesta merkitty 72,000 markan suuruinen määräraha vesijohdon laittamiseksi Bengtsärin kasvatuslaitokseen. Tämä määräraha oli jätetty lastensuojelulautakunnan käytettäväksi, koska rakennuskonttori oli arvioinut työn aiheuttamat kustannukset 92,000 markaksi, mutta lastensuojelulautakunta oli ollut sitä mieltä, että kustannukset olisivat suuremmat siinä tapauksessa, että työ suoritettaisiin rakennuskonttorin toimesta. Siitä huolimatta lastensuojelulautakunta syksyllä, rakennuskonttorin suoritettua loppuun muut työnsä Bengtsäriin, oli anonut, että rahatoimikamari määräisi rakennuskonttorin teettämään vesijohdon, minkä johdosta kaupungin yleisten töiden hallitus huomautti, että vuodenaika tällöin oli liian myöhäinen. Rahatoimikamari epäsi¹⁾ lautakunnan anomuksen, mutta päätti, että työn suorittamiseen tarvittava määräraha merkittäisiin vuoden 1925 menosääntöön.

Kaivon korjaus. Rahatoimikamari päätti²⁾, että Boxbackan huvilan n:o 11 kaivo, jonka huvilan kaupunki oli antanut Konvalescenthem — Toipumakoti-yhdistyksen käytettäväksi, samoin kuin kaivoon kuuluva pumppulaite oli pantava kuntoon, ja osoitti tarkoitukseen 4,500 markkaa käyttövaroistaan.

Korkeajännitteissähköjohto. Uudenmaan läänin maaherra oli pyytänyt rahatoimikamarin lausuntoa Etelä-Suomen voimaosakeyhtiön anomuksesta saada rakentaa sähkövoiman siirtolaitos Uudenmaan läänin alueelle Kymi-joen länsirannalta Hertonäsän, Kulosaaren, Vanhankaupungin lahden suun sekä Sörnäsän niemekkeen yli kaupungin sähkölaitokselle, ja kamari päätti³⁾ puoltaa anomusta edellyttäen, että laitoksen rakentamisessa noudatettiin kaupungin ja yhtiön välillä joulukuun 15 p:nä 1920 tehdyn välikirjan määräyksiä. Huhtikuun 28 p:nä annetussa päätöksessä maaherra sittemmin myönsi⁴⁾ yhtiön anomukseen.

Etelä-Suomen voimaosakeyhtiö oikeutettiin⁵⁾ rakentamaan sivujohto kaupungin maalla olevasta sähkökaapelistaan Hertonäsän museoalueelle samoin ehdoin, jotka koskivat muilla samantapaisia Hertonäsissä olevia laitoksia, ja olisi museon hallitus velvollinen jättämään kaupungin viranomaisille piirustukset, joista johdon sijoitus selviäisi.

Auto- ja vuokra-ajuripuhelimet. Rahatoimikamari päätti⁶⁾, että auto- ja vuokra-ajuriliikkeen harjoittajilta kuluvalta vuodelta kannettaisiin edellisiltä 75 ja jälkimmäisiltä 15 markkaa numerolta maksuna niiden puhelinten käytöstä, joita kaupunki oli antanut asettaa auto- ja vuokra-ajuriasemille.

Helsingfors autotrafikaktiebolag niminen yhtiö oikeutettiin⁷⁾ asettamaan soittokello Kolmikulmalla sijaitsevan herra V. Sandbergin hallussa olevan kioskin oven yläpuolelle.

Koska oli esitetty valituksia siitä, etteivät Erottajantorille pystytetyn puhelinkaapin omistajat sallineet muiden autonkuljettajain käyttää sitä, päätti⁸⁾ rahatoimikamari, että kaappiin asetettaiiin kuulutus, että kaikilla autonkuljettajilla oli oikeus käyttää sitä. Jos valituksia vastedes esiintyisi, poistettaisiin kaapit.

Poliisimestarin esityksestä rahatoimikamari antoi⁹⁾ rakennuskonttorin tehtäväksi siirtää Lant. Henrikinkadun n:o 8:n kohdalle asetetun autopuhelin-

¹⁾ Rkm:n pöytäk. 17 p. lokak. 1,464 §. — ²⁾ S:n 15 p. heinäk. 1,053 §. — ³⁾ S:n 1 p. huhtik. 558 §; ks. 1920 vuod. kert. siv. 151. — ⁴⁾ Rkm:n jstn pöytäk. 21 p. toukok. 1,831 §. — ⁵⁾ S:n 3 p. kesäk. 2,007 §. — ⁶⁾ S:n 9 p. tammik. 74 §. — ⁷⁾ S:n 17 p. kesäk. 2,174 §. — ⁸⁾ S:n 29 p. lokak. 3,613 §. — ⁹⁾ S:n 19 p. marrask. 3,950 §.

kaapin Erottajantorin autoasemalle. Kustannukset oli suoritettava yleisestä puhelinmäärärahasista.

Autoasema. Helsingfors autotrafikaktiebolag yhtiö oli rahatoimikamarilta anonut yksinoikeutta käyttää eräitä paikkoja yhtiön vuokra-autojen asemapaikkoina, koska yhtiön taksat olivat alhaisemmat kuin muiden kuljettajain. Rahatoimikamari päätti ¹⁾ poliisimestarille puoltaa anomusta siten, että autoasemiksi osoitettaisiin Kolmikulman luoteisosa Uudenmaankadun suunnassa puistikon viereisen jalkakäytävän luona sekä M. A. Castrénin Kansallismuseon luona olevan rintakuvan edustalta ehdotetun paikan asemesta Aurorankatu Länt. Viertotien kulmauksessa.

Katuvalaistuksen parantaminen. Viiden uuden kaarilampun asettamiseksi Jätkäsaareen ja Hietalahdenrantaan vievien raiteiden yhtymiskohtiin rahatoimikamari osoitti ²⁾ käyttövaroistaan 5,300 markkaa. Samoin kamari osoitti ³⁾ samoista varoista 630 markkaa kaarilampun asettamiseksi Eläintarhanlahden rannalle äskettäin rakennetun yleisen käymälän eteläpuolelle.

Sähkövirran saanti Boxbackaan. Koska Aktiebolaget Malmi elektricitetsverk niminen yhtiö, joka antoi sähkövirtaa Vikin ja Domarbyn tiloille, perivirrasta tuntuvasti korkeamman hinnan kuin kaupunki itse ja koska yhtiön kanssa tehty sopimus, joka oli voimassa vuoden 1926 loppuun, esti kaupunkia itse toimittamasta virtaa Boxbackan tilalle, ehdotti maatalouslautakunta, että sopimus sanottaisiin irti, mihin yhtiö puolestaan oli suostuvainen, jos se oikeutettiin ottamaan sähkövoimaa muiltakin virranautajilta kuin kaupungilta. Sähkölaitoksen lausunnon mukaan tämä tulisi lautakunnalle edulliseksi, jos vuotuinen virrankulutus nousisi vähintään 4,000 kilowattituntiin, mikä olikin asian laita. Rahatoimikamari päätti ⁴⁾ kuitenkin evätä esityksen.

Rautatietutkimuksia. Rautatiehallitus oikeutettiin ⁵⁾ kaupungin maalla jatkamaan ehdotettua Helsingin—Korian rautatietä koskevia tutkimuksia ehdoin, että hallitus korvasi siitä aiheutuvan vahingon. Samoin oli rautatiehallitukselle lähetettävä luettelo niistä vuokraajista, joiden alueita rautatie tulisi koskettamaan siinä tapauksessa että sen lähtökohdaksi tulisi Herttonäsin suunniteltu asema.

Vetaraide. Rautatiehallituksen anottua, että tapaturmain välttämiseksi rakennettaisiin Ruoholahteen vetoraide, antoi ⁶⁾ rahatoimikamari rakennuskonttorin tehtäväksi suorittaa työn vuoden kuluessa. Kustannukset, jotka oli arvioitu 75,000 markaksi, oli pantava maksettaviksi satamaradan laajentamiseksi myönnetystä määrärahasista.

Osakeyhtiö suomalainen Polnaft aktiebolag niminen yhtiö oli anonut, että kaupunki rakentaisi uuden rautatieraitteen Sörnäsin sataman n. s. painolastilaituriin, mutta rahatoimikamari epäsi ⁷⁾ anomuksen, koska mainittu laituri oli varattu puutavaraliikenteelle.

Oikeus rakentaa rautatieraitteita. Aktiebolaget Mercantile niminen yhtiö oikeutettiin ⁸⁾ rakentamaan väliaikainen rautatieraide Vaihdekadun yli Tullija Meklarikatujen välisessä korttelissa olevalle vuokra-alueelleen ehdoin, että raide asetettiin rakennuskonttorin toimesta, että yhtiö kustansi sen, että raide poistettiin kuusi kuukautta tapahtuneen irtisanomisen jälkeen sekä että yhtiö suoritti korvausta kadun kunnossa- ja puhtaanapidosta kaupunginvaltuuston tammikuun 27 p:nä 1920 vahvistamien perusteiden mukaisesti.

¹⁾ Rkmrin pöytäk. 11 p. maalisk. 369 §. — ²⁾ S:n 22 p. helmik. 259 §. — ³⁾ S:n 48 p. marrask. 1,619 §. — ⁴⁾ S:n 15 p. heinäk. 1,058 §. — ⁵⁾ S:n 4 p. maalisk. 298 §. — ⁶⁾ S:n 30 p. syysk. 1,368 §. — ⁷⁾ S:n 2 p. toukok. 721 §. — ⁸⁾ S:n 5 p. helmik. 164 §.

Aallonmurtajan rakentaminen Harakan ja Särkän saarten välille. Purjehdusseura Merenkävijät, jolle valtioneuvosto marraskuun 9 p:nä 1922 oli myöntänyt Särkän saaren hallintaoikeuden, oli ryhtynyt rakentamaan aallonmurtajaa Harakan ja Särkän saarten väliseen salmeen, mikä työ kuitenkin oli satamaliikennekonttorin toimesta keskeytetty. Tällöin yhdistys oli anonut oikeutta aallonmurtajan rakentamiseen. Pyydetyssä lausunnossa kaupungin yleisten töiden hallitus oli ehdottanut anomuksen evättäväksi, koska salmien sulkeminen tulisi lisäämään satamain veden likaisuutta, koska saarien välille voitaisiin puhdistaa purjehdusväylä sekä koska Kaivopuiston rantatien kaunis näköala avomereltä suoraan rantaan lyövine aaltoineen siten häiriytyisi. Merentutkimuslaitos, jonka lausunnon rahatoimikamari oli hankkinut, esitti puolestaan: 1) että edes eheäkään mainittuun salmeen rakennettu aallonmurtaja tuskin tulisi huomattavasti vaikuttamaan kaupungin itäisten saalien vedenvaihtoon; 2) että eheä aallonmurtaja tulisi aiheuttamaan huomattavissa olevan, mutta ei erittäin suuren veden likaantumisen Särkän—Harakan—Kaivopuiston rajoittamassa altaassa viivyttäen siihen viereisestä altaasta virtaavan saastuneemman veden liikuntaa ja ehkäisten altaan ja avomeren välisen suoranaisen vedenvaihdon; likaantuminen tulisi tuskin kuitenkaan olemaan yhtä suuri kuin Eteläsatamassa; 3) että aallonmurtajaan jätettäväksi ehdotettu aukko, joka kuitenkin tuskin tulisi vähentämään sen satamaa suojaavaa vaikutusta, ilmeisesti riittäisi ylläpitämään altaassa vedenvaihtoa, joka olisi melkein yhtä tehokas kuin nykyinen; aallonmurtajan sisäpuolella olevien vesien jäidenlähtö hidastuisi ja naapurisalmen virranopeus lisääntyisi. Laitos katsoi kuitenkin, että kunnallispoliittisten, esteettisten y. m. näkökohtain tuli olla määrääviä tätä kysymystä ratkaistaessa. Koska kuitenkin anomus sittemmin peruutettiin, ei se antanut rahatoimikamarille aihetta toimenpiteisiin¹⁾.

Kaupungin ja Suomenlinnan välinen siltayhteys. Puolustusministeriön insinööri-osaston tehtyä ehdotuksen siltayhteyden aikaansaamiseksi kaupungin ja Suomenlinnan välille ja kaupungin yleisten töiden hallituksen, satamahallituksen ja rahatoimikamarin liikenteen järjestämistä varten eri kaupunginosain välillä asettaman komitean annettua niiltä pyydytetyt lausunnot, päätti²⁾ rahatoimikamari lähettämään mainitut lausunnot puolustusministeriön insinööri-osastolle samalla ehdottaa, että ehdotus siltayhteyden aikaansaamisesta kaupungin ja Suomenlinnan välille saisi raueta.

Satama-alueiden aitaaminen. Helsingin kauppakamari oli anonut, että rahatoimikamari ryhtyisi toimenpiteisiin aitausten rakentamiseksi satamain ympärille ja antaisi toimittaa teknillisen selvityksen siitä, miten tämä sopivimmin toteutettaisiin, mutta koska Länsisatamassa ja Katajanokalla oli tekeillä laajoja uutisrakennus- ja järjestelytöitä, päätti³⁾ kamari jättää asian toistaiseksi ratkaisematta.

Täytetyö. Helsingfors segelsällskap niminen yhdistys oikeutettiin⁴⁾ toimittamaan vähäisiä täytetöitä Liuskasaaren ja erään sen pohjoispuolella olevan karin välillä, joka normaalian vedenkorkeuden vallitessa oli yhteydessä saaren kanssa, ei kuitenkaan yli määrätyn rajan ja ehdoin, että rakennuskonttori valvoi työn suoritusta.

Kaivopuistossa oleva laituri. Ullanlinnan kylpylaitos anoi lupaa saada poistaa Kaivopuiston uimalaitoksen laiturin eteläpäässä olevan, myrskyn

1) Rkmrin pöytäk. 7 p. maalisk. 338 §. — 2) S:n 17 p. kesäk. 928 §. — 3) S:n 22 p. heinäk. 1,074 §. — 4) S:n 15 p. helmik. 220 §.

vahingoittaman n. s. pumppuhuoneen ja käyttää sitä puistossa olevan naisten uimahuoneen laajentamiseen. Kaupungin yleisten töiden hallituksen lausuttua, ettei laituria saisi vahingoittaa, koska se oli tarpeellinen veneitä varten, myöntyi¹⁾ rahatoimikamari anomukseen ehdoin että työ suoritettiin rakennuskonttorin valvonnan alaisena.

Seurasaaren vievä silla. Sittenkuin rakennuskonttori oli tarkastanut Seurasaaren vievän sillan²⁾, oikeutettiin³⁾ kansanpuistojen valvoja käytettävissä olevin varoin korjauttamaan silla, niin että se voitaisiin luovuttaa hevosajoneuvoliikenteeseen, jota vastoin autoliikenne edelleenkin olisi kielletty.

Herrat L. Pohjanheimo, H. J. Salmela ja S. E. H. Snellman oikeutettiin⁴⁾ kuljettamaan tavaroita hevosajoneuvoilla Seurasaaren sillan yli Pukkisaaressen ehdoin, että kuljetuksista joka kerta annettiin ilmoitus Seurasaaren kaitsijalle ja hakijat noudattivat tämän antamia ohjeita kuormain suuruuteen y. m. nähden, että kuormain paino ei saanut ylittää 600 kiloa ja että hakijat vastasivat mahdollisesti aiheutuvista vahingoista.

Rakennusten korjaukset. Rakennuskonttoria kehoitettiin⁵⁾ viipymättä korjauttamaan kaupungintalossa sattuneen tulipalon aiheuttamat vahingot; korjausten suorittamiseksi osoitettiin 14,200 markkaa rahatoimikamarin käyttövaroista.

Väliseinän rakentamiseksi rahatoimikamarin etuhuoneeseen osoitettiin⁶⁾ kamarin käyttövaroista 3,800 markkaa ja tori- ja kauppahallivalvojan kaupungintalossa sijaitsevan kylmän ja kostean virkahuoneen korjaamiseksi 4,000 markkaa kaupungintalon yleisestä korjausmäärärahasta⁷⁾.

Ratakadun kansakoulun seinien perusteellista pesemistä varten rahatoimikamari osoitti⁸⁾ käyttövaroistaan enintään 6,000 markkaa. Annankadun kansakoulutalon ruostuneiden vesijohtoputkien korjaamiseksi kamari osoitti⁹⁾ 13,500 markkaa, mikä määrä maksettaisiin etukäteen kaupunginkassasta ja merkittäisiin vuoden 1925 menosääntöehdotukseen. Kaisanienkadun kansakoulutalosta mainitulle kadulle johtavat kiviportaat oli varustettava¹⁰⁾ rautaportilla 5,500 markan kustannuksin, jotka oli suoritettava rahatoimikamarin käyttövaroista.

Kaupunginkirjaston johtokunnan anomuksen henkilöhissin hankkimisesta Rikhardinkadun kirjastotaloon rahatoimikamari epäsi¹¹⁾.

Ensimmäisen poliisiaseman säilytyskoppien korjausta ja desinfioimista varten, sinne kun oli ilmaantunut luteita, rahatoimikamari osoitti¹²⁾ käyttövaroistaan 10,900 markkaa.

Puhtaanapitohallitus anoi lupaa saada käyttää kasteluautojen ostamiseksi myönnetystä määrärahasta 75,000 markkaa Länt. Viertotien tontilla n:o 24 olevan rakennuksen n:o XII sisustamiseen autotalliksi. Rahatoimikamari myöntyi¹³⁾ anomukseen, mutta huomautti puhtaanapitohallitukselle, ettei työtä olisi saanut suorittaa, ennenkuin määräraha oli myönnetty.

Eräitä samalla tontilla suoritettavia korjaus- y. m. töitä varten rahatoimikamari osoitti¹⁴⁾ käyttövaroistaan 5,909:60 markkaa.

¹⁾ Rkmin jstn pöytäk. 19 p. marrask. 3,975 §. — ²⁾ Ks. 1923 vuod. kert. siv. 204. — ³⁾ Rkmin pöytäk. 21 p. maalisk. 410 §. — ⁴⁾ Rkmin jstn pöytäk. 7 p. toukok. 1,660 §. — ⁵⁾ Rkmin pöytäk. 7 p. maalisk. 350 § ja rkmin jstn pöytäk. 2 p. huhtik. 1,296 §. — ⁶⁾ Rkmin jstn pöytäk. 2 p. huhtik. 1,295 §. — ⁷⁾ S:n 15 p. heinäk. 2,395 §. — ⁸⁾ S:n 16 p. huhtik. 1,454 §. — ⁹⁾ Rkmin pöytäk. 7 p. elok. 1,128 §. — ¹⁰⁾ S:n 25 p. marrask. 1,648 §. — ¹¹⁾ S:n 25 p. marrask. 1,644 §. — ¹²⁾ S:n 21 p. maalisk. 412 §. — ¹³⁾ S:n 16 p. syysk. 1,273 §. — ¹⁴⁾ S:n 25 p. tammik. 113 § ja rkmin jstn pöytäk. 15 p. heinäk. 2,394 §.

Jätkäsaarella olevan, rautatiehallituksen käytettäväksi luovutettavan rakennuksen korjauksiin rahatoimikamari osoitti ¹⁾ käyttövaroistaan 12,200 markkaa.

Suvilahden kasarmin katon korjaamista varten osoitettiin ²⁾ 9,773: 65 markkaa vuoden 1923 määrärahasta Suomenlinnan hätäasuntoja varten.

Talousarviota vahvistettaessa arvioitiin Kustaanmiekkan hätäasuntojen sisäkorjausten kustannukset 2,500 markaksi. Tämä määrä osoittautui sittemmin kuitenkin riittämättömäksi, minkä johdosta talonisännöitsijä oikeutettiin ³⁾ mainittuun tarkoitukseen käyttämään lisäksi 7,500 markkaa Kaupunkitalot nimiseen lukuun merkitystä sisäkorjausmäärärahasta.

Mustikkamaan uimalaitoksen pohjan puhdistamista varten rahatoimikamari osoitti ⁴⁾ käyttövaroistaan 18,852: 90 markkaa.

Erään Kaasutehtaankadun talossa n:o 3 olevan rottain turmeleman varastorakennuksen kuntoon panettamiseksi osoitettiin ⁵⁾ 3,000 markkaa kamarin käyttövaroista.

Kaupungin höyrykattilain hoito. Käsiteltäessä kysymystä uuden lämminvesikattilan hankkimisesta Kivelän sairaalaan ⁶⁾ rahatoimikamari päätti ⁷⁾ kehoittaa rakennuskonttoria asettamaan kaupungin talojen pannuhuoneisiin seikkaperäiset kattilain hoitoa ja käyttöä koskevat ohjeet sekä asianomaisille laitoksille lähetetyissä kiertokirjeissä kieltää näitä vakinaisen lämmittäjän ollessa estettynä jättämästä lämmityslaitteita epäpätevien henkilöiden hoidtaviksi.

Kivelän höyrykattilan turmeltuminen. Kaupungin sairaalaylihallitus lähetti pöytäkirjan tutkimuksesta Kivelän sairaalan höyrykattilan halkeamisen syiden selville saamiseksi, ja kamari havaitsi tutkimuksessa käyneen ilmi, että ainoastaan ent. sairaalarenki B. Tobiasson voitiin katsoa syyväksi tapaukseen, minkä johdosta ja koska hän oli poistunut maasta ja ilmeisesti oli kykenemätön korvaamaan aiheuttamaansa vahinkoa, asia ei antanut ⁸⁾ aihetta toimenpiteisiin kamarin taholta.

Alppilan höyrykattila. Aktiebolaget Alphyddan niminen yhtiö oli anonut niiden kustannusten korvaamista, jotka olivat aiheutuneet yhtiölle uuden höyrykattilan hankkimisesta Alppilan lämpöjohtoa varten, mutta koska kaupunki vuonna 1918 oli hankkinut uuden höyrykattilan mainittuun laitokseen ja tämä kattila oli turmeltu virheellisellä hoidolla, koska yhtiö edelleen oli asettanut uuden kattilan paikoilleen pyytämättä siihen ennakoita lupaa, joten kaupungin lämpöteknikko ei ollut voinut valvoa työn suoritusta sekä koska yhtiö oli velvollinen vastaamaan kaikista rakennuksen korjauksista, rahatoimikamari epäsi ⁹⁾ anomuksen.

Keskuskeittiön lämmityslaitteet. Poliisimestarin ilmoitettua, että mustaa savua ja silloin tällöin palavaa kivihiiilentuhkaa tunki ulos keskuskeittolan kaupungintalon pihalla olevasta savupiipusta sekä että savua ja kipunoita lensi ratsupoliisin talliin ja rehuvarastoon, ilmoitti rakennuskonttori, että mainittu epäkohta voitiin korjata ainoastaan käyttämällä ketjuarinää, mutta että lilan ahtaus keskuskeittiön kattilahuoneessa teki sen mahdottomaksi. Rahatoimikamari ehdotti ¹⁰⁾, että lämmitykseen toistaiseksi käytettäisiin halkoja ja että

¹⁾ Rkmin pöytäk. 28 p. maalisk. 446 §; ks. tätä kert. siv. 210. — ²⁾ Rkmin pöytäk. 25 p. tammik. 113 §. — ³⁾ Rkmin jstn pöytäk. 10 p. jouluk. 4,211 §. — ⁴⁾ Rkmin pöytäk. 15 p. heinäk. 1,062 § ja 17 p. lokak. 1,469 §. — ⁵⁾ S:n 15 p. helmik. 223 §. — ⁶⁾ Ks. alemp. — ⁷⁾ Rkmin pöytäk. 11 p. tammik. 65 §. — ⁸⁾ S:n 9 p. syysk. 1,233 §; ks. tätä kert. siv. 48. — ⁹⁾ Rkmin pöytäk. 18 p. tammik. 90 §. — ¹⁰⁾ S:n 11 p. tammik. 63 §.

rakennuskonttorin tuli antaa ehdotus keskuskeittiön lämmityskysymyksen vastaisesta järjestämisestä.

Uutisrakennustyöt. Rakennuskonttori oikeutettiin ¹⁾ heti ryhtymään Vallilan kortteliin n:o 584 teetettävien uusien työväenasuntojenrakennustöihin.

Esiteltäessä joulukuun 4 p:nä 1923 päivättyä, meteorologiselle keskuslaitokselle teetelyn rakennuksen katselmuksessa tehtyä pöytäkirjaa rahatoimikamari päätti ²⁾ kehoittaa rakennuskonttoria korjauttamaan eräät epäkohdat, joista oli huomautettu, käyttäen Kaisaniemen uuden kansakoulutalon rakentamiseksi myönnettyä määrärahaa.

Lastensuojelulautakunta lähetti rahatoimikamarille ilmoituksen siitä, että rotat yöaikaan olivat purreet kahta Oulunkylän lastenkodissa hoidettavana olevaa lasta, ja lausui samalla, että lastenkodin rakennukset olivat täysin kelvottomat lastenkodiksi, että huoneet olivat kylmät ja sisustus alkuperäinen. Rahatoimikamari palautti ³⁾ kysymyksen uuden lastenkodin perustamisesta siihen komiteaan ⁴⁾, joka oli asetettu valmistelemaan kysymystä talonomistaja G. V. Hyvösen jälkisaädöksessään kaupungille määräämien varain käytöstä.

Sittenkuin Eteläsatamaan, Katajanokalle ja Länsisatamaan oli rakennettu odotushuoneita satamatyöläisille, osoitti ⁵⁾ rahatoimikamari käyttövaroistaan 1,200 markkaa huoneiden lämmitystä ja valaistusta varten, minkä ohessa rakennuskonttoria oli kehoitettava huolehtimaan valaistus-, lämmitys- ja ilmanvaihtolaitteiden hankkimisesta niihin.

Satamahallitus oli anonut, että kaupungin vaakain säilytyspaikkana käytettyä Katajanokalla sijaitsevaa vajaa suurennettaisiin, mutta rahatoimikamari päätti ⁶⁾, ettei anomus aiheuttaisi muuta toimenpidettä kuin että vuoden 1926 menosääntöehdotukseen otettaisiin määräraha uuden vajan rakentamiseksi Jätkäsaareen.

Rahatoimikamari päätti ⁷⁾ vuoden 1925 menosääntöehdotukseensa ottaa määrärahat Museokadulle, Tehtaanpuistoon, Hauhontien ja It. Viertotien kulmaan sekä Porvoonkadulle lähelle urheilukenttää rakennettavia kaksinkertaisia käymälöitä varten samoin kuin Pohj. Rautatiekadun ja Hietaniemenkadun kulmaan rakennettavaa kahden hengen ja Länsisatamaan Saukonsalmen läheisyyteen rakennettavaa neljän hengen yksinkertaista käymälää varten. Rahatoimikamari sai tehtäväkseen laatia ehdotuksen maanalaisten käymäläin rakentamiseksi Henrikinpuistikkoon ja Kauppatorin läheisyyteen.

Myytyjä rakennuksia. Työmies U. Michelssonille myytiin ⁸⁾ 3,000 markan hinnasta kaksi pienhköä Pakinkylän Koivutien tonteilla n:oilla 11 ja 16 sijaitsevaa rakennusta ehdoin, että hän kuljetti ne pois vuoden 1924 kuluessa.

Rakennusten palovakuuttaminen. Rahatoimikamari päätti ⁹⁾ palovakuuttaa Munkkisaaren tehdasrakennukset 929,000 markasta, tuberkulootisten asuintalon 1,000,000 markasta ja Kaisaniemen kansakoulutalon 3,000,000 markasta.

Riita rakennuksen myynnistä. Sittenkuin sotasaaliskeskuksen rakennusosaston johtaja, sittemmin kuollut arkkitehti B. Nyman oli myynyt Pakaan alueella sijaitsevan kaupungin omistaman leipomorakennuksen ulkokuoneineen ja ostaja oli purkanut ja kuljettanut pois nämä rakennukset, oli kaupunki raastuvanoikeudessa vaatinut, että sotasaaliskeskus velvoitettaisiin

¹⁾ Rkmrin pöytäk. 4 p. marrask. 1,551 §; ks. tätä kert. siv. 37. — ²⁾ Rkmrin pöytäk. 18 p. tammik. 89 §; ks. 1922 vuod. kert. siv. 9 ja 1923 vuod. kert. siv. 211. — ³⁾ Rkmrin pöytäk. 11 p. maalisk. 364 §. — ⁴⁾ Ks. 1923 vuod. kert. siv. 243. — ⁵⁾ Rkmrin pöytäk. 10 p. lokak. 1,420 §; ks. tätä kert. siv. 46. — ⁶⁾ Rkmrin pöytäk. 30 p. jouluk. 1,793 §. — ⁷⁾ S:n 7 p. maalisk. 345 § ja 21 p. lokak. 1,496 §. — ⁸⁾ S:n 25 p. tammik. 126 §. — ⁹⁾ S:n 12 p. helmik. 218 §, 7 p. elok. 1,125 § ja 9 p. syysk. 1,228 §.

suorittamaan kaupungille korvausta 40,000 markkaa 6 %:n korkooneen myyntipäivästä sekä oikeudenkäyntikulut. Sotasaaliskeskus vastusti kaupungin vaatimusta, koska rakennuksia ei milloinkaan oltu takavarikoitu sotasaaliina ja Nyman niinmuodoin oli käyttänyt väärin virka-asemaansa myydessään ne. Tammikuun 17 p:nä 1920 antamassaan päätöksessä raastuvanoikeus olikin hylännyt kaupungin kanteen, koska oli näytetty toteen, ettei rakennuksia oltu takavarikoitu eikä Nymanin toimenpide sen johdosta voinut tuottaa sotasaaliskeskukselle korvausvelvollisuutta. Kaupunki vetosi asiassa ensin Turun hovioikeuteen ja sittemmin korkeimpaan oikeuteen, ja viimeainittu tuomioistuin hylkäsi¹⁾ huhtikuun 5 p:nä 1923 antamallaan tuomiolla kaupungin kanteen.

Vävarsin virkatalo. Metsähallituksen tiedusteltua rahatoimikamarilta, aikoiko kaupunki edelleenkin käyttää Tuusulan pitäjän Klemetskogin kylässä sijaitsevaan Vävarsin sotilasvirkatilaan kuuluvaa aluetta, jonka kaupunki oli saanut tuberkuloosisairaalan rakentamista varten, päätti²⁾ kamari ilmoittaa metsähallitukselle, että kaupunki edelleen aikoi käyttää alueen mainittuun tarkoitukseen.

Ruoholahden ruumisasema. Kirkkohallintolautakunta ilmoitti³⁾, että sitä paikkaa, jonka kaupunginvaltuusto vuonna 1903 väliaikaisesti ja maksutta luovutti kaupungin evankelis-luterilaisille seurakunnille ruumisasemaksi, ei enää tarvittu tähän tarkoitukseen ja että asemarakennus jo oli viety pois.

Tontinrajalle rakennetut rakennukset. Koska eräiden kaupungin omistamilla VII kaupunginosan korttelissa n:o 183 sijaitsevilla Laivurinkadun tonteilla n:oilla 1—3 olevien rakennusten oli havaittu osaksi ulottuvan viereisen Huvilakadun tontin n:o 4 alueelle, päätti⁴⁾ rahatoimikamari, että viimeainittu tontin omistajalle maksettaisiin tästä 660 markan vuotuinen korvaus, lukien kesäkuun 1 p:stä 1923, samoin kuin että hänen kanssaan tehtäisiin sopimus, että kaupunki olisi oikeutettu viiden vuoden ajan sanotusta päivästä lukien pysyttämään rakennukset paikallaan edellä mainitusta maksusta.

Kaupunginpuutarhassa y. m. toimitettu katselmus. Kaupunginpuutarhurin vaihdoksen johdosta pidettiin⁵⁾ tulo- ja lähtökatselmus kaupunginpuutarhassa sekä kaupungin puistoissa ja puistikoissa.

Yleisten käymäläin ylläpitäminen, joka oli ollut rakennuskonttorin huone-rakennusosaston toimenä, päätettiin⁶⁾ kesäkuun 1 p:stä 1925 uskoa puhtaana-pitolaitokselle, jonka tuli huolehtia siitä, että eräät lastensuojelulautakunnan mainituissa laitoksissa vallitsevan järjestyksen johdosta esittämät muistutukset otettiin huomioon.

Kaupungin metsät. Maatalouslautakunta sai tehtäväkseen⁷⁾ laatia ehdotuksen kaupungin metsäin järkipärisestä hoidosta, minkä ohessa kamari lautakunnan anomuksesta päätti⁸⁾ hankkia kaupungin yleisten töiden hallitukselta, kaupungin sairaalaylihallitukselta ja lastensuojelulautakunnalta tarpeellisia tietoja niiden hoidettavina olevista kaupungin omistamista metsistä.

Kaupungin töiden suorittaminen. Jotta rahatoimikamari vastedes voisi tarkemmin valvoa kaupungin töiden suoritusta, päätti⁹⁾ kamari kehoittaa kaupungin yleisten töiden hallitusta jokaisen vuoden alussa antamaan kama-

¹⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 20 p. maalisk. 1,066 §. — ²⁾ Rkmrin pöytäk. 15 p. huhtik. 668 §. — ³⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 10 p. kesäk. 2,027 §; ks. 1903 vuod. kert. siv. 24. — ⁴⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 18 p. jouluk. 4,392 §. — ⁵⁾ Rkmrin pöytäk. 3 p. lokak. 1,380 § ja 28 p. lokak. 1,528 §. — ⁶⁾ S:n 16 p. syysk. 1,269 §. — ⁷⁾ S:n 22 p. tammik. 109 §. — ⁸⁾ S:n 8 p. huhtik. 614 § ja rkmrin jstn pöytäk. 10 p. kesäk. 2,016 §. — ⁹⁾ Rkmrin pöytäk. 11 p. marrask. 1,589 §.

rille vuoden varrella suoritettaviksi tarkoitettujen töiden luettelon samalla ilmoittaen, missä järjestyksessä kamari oli suunnitellut työt suoritettaviksi, sekä joka vuoden lopussa luettelon sekä suoritetuista töistä että töistä, joita varten määräraha oli otettu menosääntöön, mutta joita jostakin syystä ei oltu voitu suorittaa.

Toukolan olot. Eräät omakotitonttien vuokraajat olivat rahatoimikamarilta anoneet, että Intian- ja Japaninkatujen kohdalla olevalle rannalle rakennettaisiin vene- ja viruslaituri, että It. Viertotie levennettäisiin ja että vesi- ja viemärijohdot rakennettaisiin Toukolan viertotiehen ja Damaskuksenkatuun. Rahatoimikamari epäsi ¹⁾ anomuksen kaikilta osiltaan, koska ranta oli annettu vuokralle vuoden 1927 loppuun ja koska määräraha viertotien levennämiseksi oli otettu vuoden 1925 menosääntöehdotukseen.

Uusi raitiotielinja. Sittenkuin uuden, XIII ja VII kaupunginosan välisen raitiotielinjan katselmuksella oli toimitettu, oikeutettiin ²⁾ Raitiotie- ja omnibusosakeyhtiö ryhtymään sitä liikennöimään.

Valitus rakennusasiaa koskevan päätöksen johdosta. Talonomistaja J. W. Währdström oli anonut maistraatilta lupaa julkisivun- sekä rakennuksen- ja tulisijanmuutokseen korttelissa n:o 115 olevalla Merimiehenkadun tontilla n:o 14, mutta anomus oli hylätty sen perusteella, että tontilla aikaisemmin olleista rakennuksista jäisi jäljelle tuskin muuta kuin ulkoseinät ja talo siten tulisi niin perinpohjin muutetuksi, että siihen nähden olisi noudatettava vuoden 1917 rakennusjärjestyksen määräyksiä. Herra Währdström valitti päätöksestä maaherralle, joka kumoten maistraatin päätöksen vahvisti edellämäinitun julkisivun- sekä rakennuksen- ja tulisijanmuutoksen piirustukset. Saatuaan tästä tiedon rahatoimikamari päätti ³⁾ kehoittaa asiamiestä maaherran päätöksen kumoamiseksi vetoamaan asiassa korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Hautain ja muiden muistomerkkien hoito. Rahatoimikamari päätti ⁴⁾, että kaupunki ottaisi huolehtiakseen Aurore Karamzinin haudan hoidosta. Päätöksestä aiheutuvien kustannusten suorittamiseksi kuluvana vuonna kamari osoitti ⁴⁾ käyttövaroistaan 500 markkaa samalla kehoittaan ⁴⁾ kaupungin yleisten töiden hallitusta merkitsemään seuraavan vuoden menosääntöehdotukseensa tähän tarkoitukseen tarvittavan määrärahan.

Puhdastalonlaitosta oli kehoitettava ⁵⁾ valvomaan, että kaupungin muistomerkit ja -patsaat talvisaikaan pidettiin puhtaina lumesta.

Veistokuvan paikka. Rahatoimikamari vahvisti ⁶⁾ sen Katajanokan puiston paikan, johon kaupungin ostama veistos »Vedenkantajatar» oli asetettava.

Rauhoitettuja puita. Kansanpuistojen valvoja anoi, että eräs Siltavuorenrannalla kasvava vanha piilipuu rauhoitettaisiin ja tätä koskeva julistus kiinnitettäisiin puuhun, minkä ohessa eräs läheisyydessä oleva rumentava vaji poistettaisiin. Rahatoimikamari myöntyi ⁷⁾ anomukseen ja antoi kansanpuistojen valvojan toimeksi ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin, minkä ohessa kaupunginpuutarhuria kehoitettiin sijoittamaan puun alle pari puistosohvaa ja hiekkaläjä; kustannukset oli suoritettava luonnonsuojelua varten olevasta määrärahadista.

Samaten kansanpuistojen valvoja anoi, että eräs Salomoninkadulla kasvava vanha, mutta kaunismuotoinen piilipuu rauhoitettaisiin ja sen ympärille rakennettaisiin koroke puun suojelemiseksi. Rahatoimikamari myöntyi ⁸⁾

¹⁾ Rkmrin pöytäk. 4 p. marrask. 1,556 §. — ²⁾ S:n 3 p. lokak. 1,388 §. — ³⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 20 p. maalisk. 1,102 §. — ⁴⁾ Rkmrin pöytäk. 27 p. toukok. 855 §. — ⁵⁾ S:n 8 p. tammik. 50 §. — ⁶⁾ S:n 17 p. kesäk. 956 §. — ⁷⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 2 p. huhtik. 1,288 §. — ⁸⁾ S:n 7 p. toukok. 1,648 §.

anomukseen ja valtuutti kaupungin yleisten töiden hallituksen käyttämään 500 markkaa katujen ja yleisten paikkain erinäisiin korjauksiin varatusta määrärahasta korokkeen rakentamiseen.

Hautaus Seurasaarella. Rahatoimikamari päätti¹⁾ puolestaan myöntyä muinaistieteellisen toimikunnan anomukseen, että kansallismuseon intendentti ja Seurasaaren ulkomuseon johtaja professori A. O. Heikel saataisiin haudata Seurasaarelle Karunan kirkkoa ympäröivän aitauksen sisäpuolelle ja että tämä alue julistettaisiin rajoitettua käyttöä edellyttäväksi hautausmaaksi.

Eläintarhan urheilukentän laitteet. Suomen voimistelu- ja urheiluliiton anottua, että kaupungin toimesta rakennettaisiin Eläintarhan urheilukentälle erinäisiä laitteita toukokuun 24 ja 25 p:nä pidettäviä olympialaisten kisain valintakilpailuja varten, m. m. pystytettäisiin lipputangot ja rakennettaisiin tasavallan presidentille ja diplomaattikunnalle tarkoitettu katsojaparveke, päätti²⁾ rahatoimikamari evätä anomuksen, koska menosäännössä oli määräraha kentän kunnossapitoa, multa ei sinne teetettäviä uusia laitteita varten, eikä liitto myöskään ollut ajoissa anonut määrärahan myöntämistä tarkoitukseen.

Hyllyn poistaminen. Rahatoimikamari päätti³⁾ anoa valtioneuvostolta, että Kruunuvuorenselälle uponneen höyrylaiva Europan hylky, joka esti laivakulkua, poistettaisiin valtion toimesta, ja perusteli anomustaan sillä, että höyrylaiva Europa upotessaan oli valtion omistamaa sotasaalista.

Pihamaan kuivatus. Lastentarha Fylgian johtajattaren anottua, että Tarkkampujankadun talon n:o 14 pihamaa, johon taloon lastentarha oli sijoitettu, kuivatettaisiin, antoi⁴⁾ rahatoimikamari kaupungin yleisten töiden hallituksen toimeksi suorittaa työn syksyn kuluessa, ja oli 10,000 markaksi arvioidut kustannukset maksettava etukäteen kaupunginkassasta ja merkittävä vuoden 1925 menosääntöehdotukseen; talonomistajan lupaama avustus, 3,000 markkaa, oli rakennuskonttorin perittävä ja vietävä kirjoihin talousarvion merkitsemättömänä tulona.

Aitaus. Uuden aitauksen rakentamiseksi kaupungin Tehtaankadulla olevan kansakoulutontin ja Vuorimiehenkadun tontin n:o 16 välille rahatoimikamari osoitti⁵⁾ käyttövaroistaan 3,630 markkaa.

Koska XIV kaupunginosan korttelissa n:o 477 olevia Länt. Viertotien tontteja n:oja 32 ja 38 ympäröivä aitaus oli väärällä paikalla, johon eräs aikaisempi vuokraaja sen oli rakentanut, päätti⁶⁾ rahatoimikamari anoa, että maistraatti velvoittaisi asianomaisen siirtämään aitauksen.

Juoksuhautain räjäyttämisen. Herra T. Lindroos anoi lupaa saada räjäyttää rikki Toivolan turvakodin alueelle sodan aikana rakennetut juoksuhaudat, mutta koska kaupunki oli saanut sotilasviranomaisilta luvan käyttäa, mutta ei hävittä venäläisten sotilasviranomaisten kaupungin maalle rakentamia puolustuslaitteita, epäsi⁷⁾ rahatoimikamari anomuksen.

¹⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 10 p. syysk. 2,798 § ja rkmrin pöytäk. 12 p. syysk. 1,253 §. —
²⁾ Rkmrin pöytäk. 20 p. toukok. 827 §. — ³⁾ S:n 8 p. tammik. 46 §; vrt. 1923 vuod. kert. siv. 10* ja tätä kert. siv. 6*. — ⁴⁾ Rkmrin pöytäk. 12 p. elok. 1,159 §. — ⁵⁾ S:n 29 p. helmik. 289 §. — ⁶⁾ S:n 25 p. marrask. 1,643 §. — ⁷⁾ S:n 5 p. jouluk. 1,709 §.